

Poštarina plaćena u gotovu

IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO

GLASILO
JUGOSLOVENSKIH
NACIONALISTA

PRETPLATA DIN. 18. GODIŠNJE

SOČA

VLASNIK OR. JU. NA. ŠIBENIK

IN TI MI BOŠ
KRVAVA TEKLA

S. GREGORČIĆ

GLAVNI ODGOVORNI UREDNIK
LOVRO GUBERINA

BBOJ 4.

U Šibeniku, nedjelja 5. novembra 1922.

GOD. I.

Nacionaliste!

Hiljade drugova naših sirom domovine čeka zapovjed, da se svrsta u redove pod barjak, kojem prisegnosmo i da jurne u krvavi vrtlog. Ne znamo čas i dan. Ne znamo, hoće li danas ili sutra ili tek do deset godina. Za to mirno i hladnokrvno vršimo svoj svagdanji posao: težimo marno i pošteno hlebac nama i obiteljima našim, radimo i nastojmo, da se usavršavamo i napredujemo, jer nas vrijedne i radine zapuštena zemlja i ispačeni narod trebaju, ali uz to jačajmo duh i tijelo i stvorimo u nama ono, što treba ratniku. Odgajajmo se i izgrađujmo, da u danom momentu budemo dostojni velikog cilja pred nama; da nas ne iznenadi glas trube; da nam ne zadrhti ruka, kad zahvati oružje i da ne klonemo, kad se nađemo pred žvalama smrti.

Mi nećemo ići za pljačkom ni za osvajanjem, mi ne trebamo kolonija ni robova; nećemo se boriti za zlatne krstove ni rad slave pobjednika: borit ćemo se za čast i slobodu Jugoslavije i za spasenje nesretne braće, koju sunce Njeno još nije ogrijalo. Pred očima našim biće dužnost, borba i smrt! Spremimo se, da se uzognemo pokazati svjesni, hladnokrvni i požrtvovalni. Odgojimo se i ojačajmo, jer pod našim rukama treba da zazelene ravnice, polja, šume i brda naša, da se sredi i podigne gospodarstvo i promet, pod njima treba da se pustoš i ruševine pretvore u zemlju obećanu i pod njima treba da izdahne svaki, tko se o svetinje naše ogriješi. Znojem ćemo postići red i blagostanje, a krolju poštivanje i slobodu. Spremimo se, da nas glas trube ne smete!

Za Jugoslaviju.

Na glas o pripremanju fašista u trećoj zoni, Rieci i Sušaku Narodna obrana i Četničko udruženje u Beogradu odlučuje da s jugoslovenskim nacionalistima brane otac i svoju junačku prošlost i svoju budućnost. Četničari su odlučili da krolju i da krolju životina svojim sprječje prijelasi i puštenje naše zemlje i naših dobara, paleži i pljačkanje domova i zkrvnenje naših svetinja.

Vitezovi divni, vrla braćo naša! Još su vam rastvorene rane na grudima, koje zadobiste u nizu krvavih bitaka za sedam godina leonidske borbe; još se ne smiriste u domu svojem, nit zgradiste porušeno i popaljeno, nit okrpaste sirotinju svoju. Još se ne oporaviste od groznih muka i nadčovječnih napora, kojim nama slobodu izvojevaste, već se držete, da budete prvida i taj ostatak života i krvi žrtvujete nama.

Četnici, komite! Vidimo, da prožeti mislju i vjerom neumrlog Petra Karagjorgjevića nećete mirovati dok ne skinete okove s posljednjeg Jugoslavena. Vidimo, da je bratska ljubav vaša, u koju vazda vjerovasmno vruća i iskrena: da ste veliki u ljubavi, kao u boju. Vidimo, da ne razlikujete ovaj goli naš krš od vaše plodne i blagoslovljene Srbije; da ste spremni da krolju natopite ova žala jednako ko što natopiste rođenu vam grud.

Vidimo, da ste vi snama i mi s vama jedno i nerazdjelivo na vjekove. Vjerujte, da i sinovi ovog mora i ovih klisura u sebi vašu dušu i u njoj veliku Njegovu misao imaju. Vjerujte da i sinovi ovih žala jednako ljube polja i šume Bosne, Srđije, Makedonije, Hrvatske i Slovenije i crnogorske klance ko ovaj goli kamen, na kojem odrastoše i vjerujte, da će, ako vrijeme ushtjedne, jednako da brane Jugoslaviju na Jadranu i Vardaru, na Lovčenu i Triglavu, u Potisju i Podunavlju. Blagoslovljen nek bude čas, kad s vama jurne u pogibiju smrti i blagoslovljena nek je zemlja, koja će da našu i vašu krv upije. Najveća će nagrada biti nama, kad nas u kom boja pod barjak svoj primite i drugovima okrstite; najveća slava, kad s vama padnemo i u jedan grob legnemo.

Zdravo četnici, zdravo komite! Zdravo osloboditelji!

KUMANOVO,

Kad ono nazad pet vjekova posta Kosovo slavnom grobnicom jednog velikog carstva našeg naroda, pokri crna noć čitavu našu zemlju i sve živo na njoj. Kao da zamijeni i nebo i zemlja. A u toj užasnoj noći, punoj jezovitih nasilja, što ih vršiš divlji Azijati nad sirotom rajom, ne mogaše se čuti na vapaj raja za pravdom Božjom ni uzdah zemlje pravdom krolju natopljenje.

Samo nad slavnom Kosturnicom kosovskom tinjaše jedan žižak, sveta svjetlost iz kostiju Lazara i njegovih junaka. I svima, koji su vapili za svijetlom u onoj strahovitoj tami, ulijevaše taj plamičak s općeg narodnog žrtvenika svijetlu nadu u ojačanu dušu i pltaše ih snagom vjere i otpora. Pjevači - pjesnici narodne prošlosti i junačkog

stradanja - guslari - čuvahu i budahu sveti plamen da ne ugasne; a hajduci, zatočnici slobode i braniči ugnjetene raje, prisluživa-hu žrtvenoj vatri svojom vrelom krolju.

Pa kad se dio našeg naroda oslobodi ropskih okova i preuze na sebe da ispuni zavjet kosovski, tad zaplamsa onaj žrtveni žižak kao sjajna zublja i osvjetli i pokaza put pukovima srpskim na Kumanovo. Na hiljade najboljih sinova srpskih baciše sebe u plamen narodnog žrtvenika, koji se od krvi i duha njihova raspiri u silan i sjajan oganj pobjede i slobode. I svjetlost njegova obasja svu zemlju uz Moravu i Vardar i baci svoje zrake daleko preko Drine i Save. Dubine Jadrana zaigraše u njegovu odsjevu, Triglav zadrhta i zarumenje u novom žaru, a daleke ravnice Potisja uzdahnuše divnom slutnjom. Sva naša zemlja

stade da se budi i okreće novom jutarnjem suncu s Istoka.

Tad jurnuše dušmani naši, da rasture neugasivu vatru našeg oltara, upališe čitav svijet, ali sami pogiboše sa nepravdom svojom. A žrtvenik naše otadžbine uzdiže se do neba visoko herojstvom milijona svojih sinova i grije i svijetli u jedinjenom i slobodnom vaskolikom narodu našem. A jer pravda Božja traži potpuno ispunjenje, toplota će njegovu skoro da ogrije i one, koji su još danas od toploga krila svoje majke domovine.

Iz Kosova Kumanovo, iz Kumanova život i spas svih nas.

Samo se kroz smrt dolazi do života!

Stoga slava i hvala svim plemenitim žrtvama naših Kosova i Kumanova!

Crna internacionala.

Na zboru slovenske pučke stranke održanom u Celju pod konac septembra govorio je dr. Korešec izmed ostaloga o potrebi mira. „Zvijezda vodilica, znamenje politike naše stranke je mir.“ Tu on nalazi razlog stranci, da ide za stvaranjem dobrih odnosa med narodima, a ti se dobri odnosi, kaže, čuvaju, kad narodi imaju iste interese. Po njemu katoličke stranke imaju mnogo više zajedničkoga sa drugim „narodima“, nego druge, pak i njihova za to traži prijateljstvo sa českim, poljskim i inim katoličkim strankama.

Gospodin Korošec je počeo sa Česima i Poljacima, ali to je bio samo uvod, za kojim se može da reče, da se pripravlja prijateljstvo i sa talijanskom pučkom strankom. Ovo je meka, a pod njom evo i udice: „S tim ćemo u prvom redu i našoj nespasenoj braći osigurati takvi stepen samostalnosti i slobode, do budu zadovoljni.“

Dakle crna internacionala mora da se stvara i jača, pa bilo i preko našeg narodnog tijela, pa progutala, pa obnarodila i pola milijuna Jugoslovena.

Po njemu bi morao naš narod u ropstvu, da se pocjepa i podijeli i stupi u redove talijanskih stranaka, da se tako nadje brat protiv brata pod tuđinskom zastavom i da u stranačkoj mržnji i zavisti zaboravi na svoju narodnost i podredi jezik i domovinu partaji. Njemu bi, kao i mnogom ovamo morao da bude svaki Talijan ako je pristasa pučke stranke, bliži od jugoslovenskog socijaliste, demokrata, zemljoradnika ili nacionaliste. On bi morao, da bude žrtvovan, na za slavu ili veličinu katoličke crkve, kojoj ne treba političke propagande i koja svoje ispovijedanje prelijeva iz srca u srce vjernika kao i druge religije u hramu, u školi, i obitelji, a nipošto u parlamentima, ni političkim zborovima, ni na ulici, gdje se bruka i profaniše, nego bi morao da se žrtvuje i istroši u spasavanju jedne međunarodne degenerisane i propadajuće oligarhije, koja je monopolisala božanstvenu i uzvišenu Hristovu nauku i koja je veličinu i ljepotu njenu mjesto da čuva i njeguje u dušama iznjela na vašar i izvrgla je napadajima i sprdnji.

Jer dio naše braće muslimanske vjere mrzi nas druge i državu i osjeća se u ropstvu i upire oči u Tursku, krstimo ih narodnim izdajnicima, a što je ovo drugo? Je li ovo Meka ili Carigrad, Vatikan ili prestolnica Rim?

FELJTON

S. GREGORČIĆ

Soći.

Krasna si, bistra hći planin,
brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti.
Krasna si hći planin!
Tvoj tek je živ in je legák,
ko hod dcklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si kot spev krepak
planinske je mladine, —
krasna si hći planin!
Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zeleno — modre:
temna zelen planinskih trav
in vedra višnjevost višav
lepo se unjih je zlila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zelenih gora
lepoto to si pila, —
krasna si hći planin!

Zločin je, štrecati žuč med nesretnu našu braću; zločin je slijepiti ih i tražiti od njih, da se u ropstvu osjete zadovoljni. Oni mora da ostanu Jugosloveni i samo Jugosloveni i ništa drugo. Oni mora da uzdrže vjeru i nikada ne zaborave, da smo im mi jedina braća i da osim nas Slavena nikoga svojega na svijetu nemaju. Oni mora da čute svoju nesreću i mora da upiru oči k nama. Zločinac je tko ih povlači u stranačke borbe: sve njihove misli mora da se koncentrišu u jednom, a to je želja za slobodom i ujedinjenjem. U njihovim mislima i srcima mora da bude samo domovina, samo Jugoslavija i u tim mislima mora da su jedinstveni.

Oni ne smiju, da se povadaju ni za crnom, ni crvenom internacionalom, jer su oni danas robovi, koji žude samo slobodu. Oni su onamo sami i ni s kime drugim ne smiju da imaju ništa zajedničkoga. Oni mora da se održe i vjeruju u spasenje i vjeruju u nas!

Zločinac je, tko ih u njihovom ropstvu i njihovom bolu hoće, da obmami i zavede!

* * *

Nakon što napisasmo ovaj članak izveden je u Italiji državni udar i na vladu dođe fašiste i dva klerikala, Gentili i Cavazzoni, koji su zakleti neprijatelji našeg naroda. Kakovi su dani sada nastali našem življu tamo, ne treba da pišemo, jer se mnogo čuje, te i dio toga prevršuje mjeru, a što misli sada gospodin Korošec? Sprema li još sada zadovoljstvo Jugoslovcima u Italiji u krilu pučke stranke? Znatiželjni smo u istinu, a savjetovali bi mu, da ne uzima toliko na dušu, jer tko zna što iz toga još može da bude i na kraju svijeta i da čija leđa da padne.

Mudrijašima na visini.

Mnogi, koji s pomanjkanja osjećaja, snage i smisla i mnogi koji iz lijenosti i komoditeta ostaju postrance i krađu narodu i domovini onaj dio njihove energije, koja im pripada, gledaju s neke visine naš pokret i primjećuju i cenzuriraju i dijele lekcije i pišu recepte.

Gospodo kritičari, to nije ništa. Mislite li, da ono, što radimo mi, nije dobro, pregnite i radite nešto što je bolje. Pokažite, da je Vaše djelo boije od našeg, pa ćemo Vam priznati i slijediti Vas, ali dok samo čeretate, ne nadajte se od nas drugom, do jedne riječi: *sutite!*

Ti meni si predraga znanka!
Ko s gorskih prišumiš dobrav,
od doma zdiš se mi poslanka,
nesoča mnog mi ljub pozdrav, —
Bog sprimi te tu sred planjav! . . .
Kako glasno, ljubo šumljaš,
kako čvrsto, krepko skakljaš,
ko sred gora še pot imaš!
A ko pridereš na ravnine
zakaj te živa radost mine?
Kaj trudno ležeš in počasi,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Teško se ločiš od hribov,
zibelke tvojega valovja?
Mar veš, da tečeš tik grobov,
grobov slovenskega domovja?
Obojno bol pač tu trpiš!
V tej boli tožna in počasna,
ogromna sozja se mi zdiš,
a še kotsolza — krasna!
Krasna si, bistra hći planin,
brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte divje srd ne moti!
Pa, oh, sirota, tebi žuga

Pred žrtvenikom.

Teško je slušati uvjrede i trpjeti poniženja i gušiti u sebi ponos, volju i snagu

Dušman me bije i pljuje i čupa kosu moje majke, a njene me izmučene ruke drže i glas me njen zaklinje i oči me njene mole.

I majka moja, koja mi je život dala, traži od mene, da joj žrtvujem ono, što je od života milije i da zatomim ono, što je od života jače.

Bije se pogana ruka i nemilo stiše uda male moje braće i ceri se nakaza nad žuci mojom i nad boli moje majke. a suze njene padaju i tope moju kosu i ona me zaklinje i moli i ja moram da šutim.

Da šutim i pamtim i sabirem.

Teško je osjećati snagu i ponos i volju i podnositi uvjrede i nositi bljuvotina na licu. Teško je žuditi smrt i biti prisiljen žrtvovati se životu.

Slatko je zavilati oružjem i srnuti i ubiti i umrijeti i toplom crvenom krvlju svojom pokriti i zbrisati sve, što je crno i što je ružno i što ponizuje, ali sudbina je zla i okrutna i onaj, koji bi htio, da žive, mora da mre, a onaj komu se krvi i smrti hoće, mora da žive, vidi i čuje.

Jer tko će braniti majku moju i tko će istrgnuti iz poganih ruku nekaku moju bvaću, ako ja dušmana samo ranim i padnem? Tko će se suprostaviti bijesu njegovu, ako preko mene pređe, da hara, bije i pljuje?

Majka me moja moli da trpim, čutim i pamtim.

Teško je stajati pred spomenikom slave i na njem gledati pepeo onih, koji poput mene bijahu pljuvani i gaženi i koji se osvetiše i posvetiše.

Ali majka moja drži i cjeliva moje ruke, i ne da, da ih raširim, dignem i položim žrtvu moju i krv moju na žrtvenik.

Ja nemam pokoja. Majka moja traži od mene najveću žrtvu: jer još nije došlo vrijeme.

Ja osjećam, da je najveća žrtva slušati uvjrede i trpjeti poniženja i kupiti uzdahe svoje majke i svoje braće i gušiti u sebi ponos, volju i snagu.

I moje mjesto na žrtveniku nije prazno. Ja tamo prinocim sputanu dušu moju i rukama pokrito lice: ja slušam glas moje majke i šutim i odričem se smrti.

Život moj je bol i stid i njime prinosis žrtvu.

A kad hora dođe, krv i smrt neće biti žrtva, nego nagrada i smirenje. zk.

JUGOSLOVENI! Kupujte samo kod svojih. Stranci neka sele!

Vihar grozan, vihar strašan;
prihruamel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo ravan,
ki tvoja jo napaja struga —
gorje, da daleč ni ta dan!
Nad tabo jasen bo oblok,
krog tebe pa svinčena toča,
in dež krvav in solz potok,
in blisk in grom, — oh, bitva oroča!
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni bistra Soča,
kar gorko ti srce naroča:
kar bode shranjenih voda
v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas prodvri vse na dan,
narasti, vskipi v tok strašan!
ne stikaj v meje se bregov;
srdita čez branove stopi,
ter tujce, zemlje — lačne, vtopi
na dno razpenjenih valov!

TISKARA E. VITALIANI-A U ŠIBENIKU izdaje Voliki Narodni Držki VITALIANI-A U ŠIBENIKU. Povijest svjetskog rata dan za danom. Sa obilatom i biranim zabavnim i poučnim štivom. Za narudžbe obratiti se direktno. Cijena 3 Din. Poštovani 1900.

NAŠ POKRET.

Gospodin Trinotijević hoće da nas preplaši! Zagrebački „Pokret“ donosi: Od oblasnog odbora Or. Ju. Na. u Zagrebu primamo ovo senzacionalno saopćenje:

Ministarstvo unutrašnjih djela postalo je ovih dana naredjenje na sve policijske vlasti u državi, koje bi imale da osujete mobilizaciju jugoslovenskih nacionalista, da eventualno provedu *premetačine po njihovim prostorijama* i da budno paze na kretanje njihovih otređa, a u slučaju potrebe, da im prepreče odlazak na granicu. Dalje veli to naredjenje, da policijske vlasti, *ako bi se organizacije protivile tim mjerama, imaju pohapsiti sve vidjenije i istaknutije nacionaliste!*

Na ovo možemo g. ministru unutrašnjih djela saopćiti, da je mobilizacija potpuno provedena i da nas u tom poslu ne može više više nitko spriječiti. *Određi su nacionalista spremni, a daljnje njihove korake diktirat će samo narodna čast i interesi nacije!*

Oblasni Odbor Or. Ju. Na. Zagreb.

Solidarni sa zagrebačkim oblasnim odborom ponavljamo i naglasujemo: da, diktirat će samo narodna čast i interesi nacije. Jest, nacionaliste su spremni, ne samo u Hrvatskoj, Vojvodini i Srbiji, nego i u cijeloj domovini i u Dalmaciji i ovdje u Šibeniku. Nacionaliste su disciplinovani i svijesni dužnosti: uniju da šute i gutaju, ali do mjere. Pozatvarati vođe ne znači ništa, jer svaki zna što mu je danas i sutra dužnost.

Gospodo, mi smo odrasli i prošli iskušenje u austrijskim tamnicama!

Zbor u Stankovcu. U nedelju 15. oktobra posjetili su izaslanici šibenske i vodičke organizacije drugove u Stankovcu i održali tamo zbor.

Usljed jako slaba puta stigli su naši drugovi u Stankovac tek poslije podneva. U tri sata poslije podne sabrao se u Zadružnom domu lijep broj naših pristaša i prijatelja. Zbor je otvorio i pozdravio goste učitelj R. Miletić, koji je dao riječ šibenskom izaslaniku, članu kulturne sekcije Z. Kačiću. Drug Kačić je očitao historijat našeg pokreta od prije rata i istakao njegovu važnost u borbi Jugoslovena za oslobođenje. Jasnim potezima iznio je naš prgram koji se mora da provodi bez popuštanja i bez kompromisa, ne radi nas ni radi pokreta, nego radi domovine. Istakao je važnost narodnog jedinstva i potrebu da svi Jugosloveni silom išćupaju sve, što su tirani naši u narodu sijali, što nas na žalosti još mori i tišti: vjerske i plemenske razlike. Oborio se na hušakače, koji rovar stvarajući jazove izmed stalša i dijeleći narod u gospodina ili ključara i radnika i seljaka. Domovini smo svi potrebni, a koliko je dužnost inteligencije, da se žrtvuje i nastoji, da unosi prosvjetu u narod, toliko i seljaci treba da uvide, da mora da se maknu iz današnje neukosti, ali da razlikuju one, koji rade na kulturnom polju od onih, koji imaju pred očima samo izborne kuglice.

Izaslanike je pozvao i pogostio u svojoj kući pod predsjednik Stjepan Miletić a pred odlazak našao se

Da vi vidite Soču kod njezinog izvora pod Triglavom. Mala dolina Trenta prostire se pod visokim stjenama. Nema ovdje sela, ima samo kuća, dolje žive Trenteri veoma skromno sa svojim stepam. Oni vole svoj planinski kraj i žive na bregu Soče mirno i zadovoljno. Bistra Soča bježi preko skalina i kod Bovca raširi se njezina struja po dolini proti Kobaridu. Tamo rodio se g. 1849. pjesnik S. Gregorić, koji je spjevao pjesmu „Soči“, dalje proročanskom duhu kaže o tome, što se g. 1915. i poslije zbilja dogodilo.

Iz svog gorskog sela Vrsno došao je pjesnik u Goricu, gdje je učio u gimnaziju i poslije stupio u seminar. Nije bio sretan ali ostao je svećenik do smrti g. 1910. u Gorici. Cio narod pratilo je njegovu krstu, kad se vraćao nazad u planinski raj, kako si je

i narodni guslar Klarić koji nam je pjevao pjesmu o Istri mučenici. U sedam sati gosti ispraćeni kreću u Vodice.

Kongres izaslanika oblasnih odbora u Splitu traje od srijede. Dok slažemo list nismo još mogli da primimo podulji izvještaj ni zaključke, ali veseljem možemo, da izvestimo naše članove, da kongres teče jako glatko. Prisutni su i izaslanici Četničkog udruženja i Narodne Odbrane, te smo mi s njima i oni s nama potpuno solidarni do u tancine. I ako se je pretreslo silesiju važnih pitanja, nije doslo nigdje do zapletaja ili nesuglasica, nego je sve u najboljoj harmoniji riješeno. Napose je istaknuta po svima potreba najveće discipline, reda i rada. Bilježimo ovim jedan jaki korak naprijed.

Za naš list. Naš drug Aleksa Vidović, tajnik organizacije u Kosovskoj Mitrovici sabrao je med našim prijateljima tamo šest novih preplatnika za Soču. Preporučamo svim drugovima, da nas nastoje pomoći i da list šire, a gdje je narod siromašan i gdje treba, slat ćemo ga i besplatno. Zahvaljujemo. Zdravo!

Naši listovi. Nacionaliste, čitajte zvanične organe svog pokreta: „Pobeda“, Split — „Vidovdan“, Novi Sad — „Soča“ Šibenik — „Novi Pokret“, Vukovar — „Princip“, Subotica — „Predstraža“ Vrsac — i nama naklonjene „Pokret“ Zagreb, — „Preporod“ Beograd i „Stara Srbija“ Skoplje.

VIJESTI.

Proslava Kumanovske Pobjede. U četvrtak 26. oktobra na veče bila je proslavljena u verandi kavane „Kika“ desetgodišnjica slavne pobjede. Gosp. prof. Perković živim riječima čisto nas je prenio na kumanovsko bojište, te smo još jednom čutili teške rane naše herojske braće i plakali nad krvi, grobovima i rastrganim tjeslesima i zanjeli se slavom. Gg. Rendić, Ivčić i Krajina deklamovali su Ilićevu „Na Vardaru“, Šantićevu „Na starim bojištima“ i Trsićevu „Sprovod turske slave“ lijepo i uspješno, te su te stihove naših pjesnika prenijeli u duše prisutnih koji su ih razumjeli i s njima osjećali. — Nijesmo kritičari, da ocjenimo orkestar filarmoničkog društva: reći ćemo golu istinu: bijasmo razdragani i zadovoljni. K burnom pljesku, kojim ih je građanstvo nagradilo te večeri osjećamo dužnost, da još jednom zahvalimo društvu, a osobito našem vrijednom i poštovnom maestru Gotovu.

Proslavu je priredio građanski odbor, u kom su učestvovali članovi filarmoničkog društva, Jugosl. matice, Sokola, Ženske nar. udruge i naše organizacije, a čista dobit poklonjena je Jugosl. matici.

Slava ratne mornarice 31. oktobra protekla je izvanredno živahno i ugodno. Bogosužju i blagodarenju prisustvovali su izaslanici svih vlasti i rodoljubnih društava, te su svi skupa s katoličkim svećenstvom prisustvovali „sečenju kolača“, nakon česa je obalni komandant g. Stanković održao lijep i zanosan govor mornarima. Gosti su za tim pozvani u jednu dvoranu zgrade, gdje su ugošćeni i podvorenjeni po mladim časnicima. Poslije podne je jako zgodno izveden program „vojničkog veselja“, kojem je slijedilo (priznajmo) i civilno, koje je trajalo do u veče kasno, sve u najboljem redu i raspoloženju.

želio, u domaće selo, gdje je njegov grob. Za vreme rata razbile su ital. granate njegov nadgrobni spomenika sad je opet u redu. Mnoge njegove pesme zna i pjeva sav slov. narod. Ali najviše je poznata svuda njegova „Soča“. Radi slobodnih i nacionalnih nazora, koje je izlagao u svojim pjesmama, nastupio je protiv njega klerikalizam i pjesnik je prestao pjevati. Napisao je četiri knjige pjesama, od kojih osobito prve dve imaju krasne domorodske pjesme, koje se više puta citiraju n. pr. „Prost mora biti, prost moj rod, na svojoj zemlji svoj gospod.“ „V pepelnični noći“ vidi pjesnik narode, koji dolaze u crkvu da primaju na glavu pepeo: konačno dolazi i njegov narod. Tada za njega nema smrti:

Le vstani borni narod moj
od vekov v prah teptan,

U ovim danima sjete i muteža ugodno je gledati onu zdravu momčad, koja se puškom u ruci odmjereni i sigurno kreće. Naše nade nisu bez temelja!

Otvorenje učiteljske škole. Svečanost je otpočela u stolnoj crkvi, gdje je presv. biskup Mileta otслужи misu i oslovio učiteljski zbor i dake. Poslije mise otvirana je himna. Za tim se otputila povorka, u kojoj su bili đaci s barjakom, nastavnici, te predstavnici vlasti i mjesnih društava u školsku zgradu. Tu su govorili opć. upravitelj Gosp. Dr. Rajević, pokr. šk. nadzornik g. Kriletić i upravitelj zavoda g. Grgić. Otsvirane su i otpjevane himne i otposlane brzojavke dvorskom maršalalu, g. ministru prosvjete i min. Dru. Krstelju u Beograd.

Veseljem bilježimo otvorenje ovog zavoda pouzdanjem da se nećemo prevariti u nadama, kojim ga dočekasmo.

Marija cont. Vojnović. Majka naših odličnih rodoljuba i poznatih književnika Iva i Luje Vojnovića umrla je o zagrebačkoj bolnici milosrdnih sestara na 23. prošlog mjeseca, te je bila prenesena u obiteljsku grobnicu Svetog Mihajla na Lapadu. Poznavajući vruću sinovsku ljubav i harnost, kojom se ponosila pokojnica, shvaćamo bol conte Luja i Iva, te im u ime naše organizacije, a posljednjem napose u ime drugova iz progona izrazujemo naše iskreno i duboko saučesće.

Nakon pada vlade u Italiji. Novine javljaju, da su engleski rudnici uskratili Italiji dalji kredit, dok ne plati dosadnji dug. U trgovačkim i industrijalnim krugovima u zemlji opaža se o-obita zabrinutost. Zebnjom se očekuju vijesti sa stranih burza.

Obiteljska žalost. Našeg vrijednog člana Jerka Dželalija ucivilila je pod konac prošlog mjeteca smrt njegove dobre majke. Upravni odbor za sve ostale članove izriče ovim iskreno saučesće.

Naš današnji feljton poslao nam je na našu zamolbu naš vrlo prijatelj i drug u progonstvu Dr. Ivo Lah. Vrijedno je citirati iz njegova pisma slijedeće: „Drago nam je, da mislite na Soču. To će biti sve gore. Naši ljudi pate užasno. Da nema unutrašnjih neprijatelja, bilo bi mnogo bolje. Naši klerikalci slave sutra 29. X. svoju „samoosvobodit“, kao da su se sami oslobodili. — Ustrajte, ima nas dosta!“

Jest, dragi. Ima nas dosta, ima nas mnogo: svi, koji se onda zavjerismo i izdržasmo i još mnogi i mnogi i narod naš uz nas. Mislimo na Soču, ko na Istru, Zadar, i Lastovo. Mislimo na sve, što je pred nama do potpunosti, sretni i nezavisne Jugoslavije, koju svu jednako ljubimo. Mi smo Slovenci, a vi ste Srbi - Hrvati.

PRIOPĆENO

P. n. Uredništvo „Hrvatskog Samobra-
na“ Šibenik.

Pošto uvrštenje našeg imena medju Vašeg lista dava povoda krivoj interpretaciji našeg političkog mišljenja to Vas ovijem umoljavamo da od sada unaprad izostavite daljnje tiskanje imena naše Tvrtke u Vašem listu.

Veleštovanjem
ELEKTRIČNA CENTRALA - ŠIBENIK
Ant. Šupuk i sin

Tisak: grafičnog zavoda E. Vitaliani-a - Šibenik

pepelni dan ni dan već tvoj
tvoj je življenja dan.

Vjerovao je u budućnost Slavenstva. Kao iskreni Jugosloven pjevao je g. 1875. svoje pjesme, kad je Rusija oslobodjivala balkansku raj. U pjesmi „Naš narodni dom“ poziva sve Slovence, da gradimo svoju kuću:

„Bog živi vse Slovence
pod streho hiše ene.“

Volio je svoju Goričku, koja sad pati pod tuđinom. Ali doći će dan o kome govori u Soči:

„In ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
Sovražna te kalila bo!“

Ljubljana, 28. oktobra 1922.

Dr. IVO LAH.

ŠIBENSKA OKRUŽNA BANKA DIONIČKO DRUŠTVO U ŠIBENIKU

PLAĆA

6% kamate na uložne knjižice
5% „ „ „ tekuce račune

4% kamate na čekovne račune
bez ikakvih odbitaka.

Doznake iz aktivnog računa vršimo bez providbe.

SLAVENSKA BANKA d. d.

FILIJALA ŠIBENIK

—: Dionička glavnica K 150.000.000. — Pričuva K 50.000.000.
BRZOJAVNI NASLOV: SLAVENSKA

Glavno sjedište
ZAGREB

Poslovne centrale:

BEOGRAD

LJUBLJANA

FILIJALE

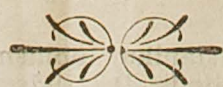
Bjelovar
Brod n/S
Dubrovnik
Celje
Gornja Radgona
Kranj
Maribor
Murska Subota
Osijek
Sombor
Sušak
Šabac
Velikovac
Vršac

EKSPozITURE

Monoštor
Skofja Loka
SEZONSKA EKSP.
Rogatačka Slatina
AGENCIJA:
Buenos Aires
AFILIJACIJE:
Budapest (Balkan Bank).
Wien (Bankhaus)
M. R. Alexander

Prima uloške na knjižice i tekući račun uz najpovoljnije uvjete.

Obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije.

Restoracija

„Slavija“
Šibenik

—: na obali —

moderno preure-
djena i
opskrbljena
prvorazrednim
konfortom.

Izvršna kuhinja,
delikate se, stol-
na i dese rta,
domaća i strana
vina i likeri.

ŠIBENSKA OKRUŽNA BANKA D. D.

B z o j a v: Krugobanka. u Šibeniku Inter. telefon: 68.

Bankovni Odsjek:

obavlja sve bankovne tran-
saksije uz najpovoljnije uvjete

prima uloške i plaća
6% kamate na uložne knjižice
5% „ „ tekneće račune
4% „ „ čekovne račune

doznake iz aktivnog računa
obavlja bez providbe.

Trgovački odsjek:

prezima trgovačka zastup-
stva za sjevernu Dalmaciju.

prezima komisijonalna skla-
dišta za Šibenik i ostala va-
žnija tržišta u sjev. Dalmaciji

prezima dobavu za svoj i
tuđi račun proizvoda sjeverne
Dalmacije.

Šibenska Okružna Banka D. D. u Šibeniku

upravlja poslovima Općinske Zajednice
za ishranu sjeverne Dalmacije.

stoji na raspoloženju svim interesentima
za poslove koje imaju na području
sjeverne Dalmacije.

Pozor vinogradari!

Stigao nam je:

NATRIUM BISULFIT

najbolje sredstvo za uzdržanje vina
potpuno čist iz
prve francuske tvornice kemikalija
BRAĆA MAKALE - ŠIBENIK

RIKARD DELFIN (prije Andr. Delfin)

TRGOVINA POKUĆSTVA SA
STOLARSKO-TAPETARSKOM
RADIONOM

ŠIBENIK (Obala 65-75 i ul. Sv. Ivana 103)

„L' UNION“

FRANCUSKO OSJEGURAVAJUĆE
— DRUŠTVO U PARIZU. —

Život glavnica Franaka 272,221.898.-
Požar glavnica „ 20,000.788.-

Zastupstvo za šibenski krug: VINKO DELALE - ŠIBENIK

Odlikovana tvornica likera

IVAN JELIĆ - ŠIBENIK

Vlasnici: Petrović i Nedučin

Preporuča cijenjnim musterijama svoje poznate proizvode i
naravno specialitete najbolje vrste u Jugoslaviji:

Ros. maraschino, Coccoła, Vla-
vov, Creme de marasca, Cre-
me des mandalines, Creme des
apriqueaux, Creme des Bama-
nes, Creme de chocolate, Creme
de caffè Milica i Coinfreeaux.

Otprema tačno i brzo svaku količinu od jednog postanskog sanduka
na više. Otprema uz pouzete.

TRAŽITE CIJENIKE. Brzozjavna adresa: JELIĆ

Prva Dalmatinska slastičarna Stevo Mandić

Široka ulica. ŠIBENIK Široka ulica.

Opskrbljena električnim pećivom
najboljim i najfinijim vrstama
slatkiša i fisquita, te vlastitih
specialiteta.

LIKERI NAJBOLJIH NAŠIH TVORNICI.

Prima narudžbe za vani, koj izvršuje
—: — tačno i brzo. —: —:

TELEFON INTERURBAN Br. 31.

KNJIŽARA FILIP BABIĆ - ŠIBENIK (HRVATSKA KNJIŽARNICA ZADAR)

Novo moderno uređen i povećan posao. — Potpuno skladište Jugoslav.
knjiga. — Veliki sortiment knjiga stranih jezika. — Tvorničko skladište
papira uz najjeftinije cijene. — Sav pribor za urede, općine i škole —
Skladište školskih knjiga. — Prima predplate na stručne i periodične
časopise svakog jezika i struke. — Muzikalije svake vrsti. — Pribor za
pisaće strojeve i Karbon-papiri.

Otprema brza i tačna a cijene jeftine. — Solidna posluga.